

Nr 8 B.

Godkänd av första kammaren den 22 juni 1918.

Godkänd av andra kammaren den 22 juni 1918.

Riksdagens skrivelse till Konungen angående regleringen av utgifterna under tilläggsstatens för år 1918 åttonde huvudtitel, innefattande anslagen till ecklesiastikdepartementet.

(Statsutskottets utlåtanden nr 8 B, 27, 84, 156, 206 och 239 samt Första särskilda utskottets utlåtanden nr 3 och 23.)

Till Konungen.

I avseende å regleringen av utgifterna under tilläggsstatens för år 1918 åttonde huvudtitel, innefattande anslagen till ecklesiastikdepartementet, får riksdagen för Eders Kungl. Maj:t anmäla följande beslut.

Departementet.

1:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen, att för beredande av avlöningstillägg åt två kanslisekreterare i ecklesiastikdepartementet anvisa på tilläggsstat för år 1918 ett förslagsanslag, högst, 2,400 kronor.

Riksdagen, som icke haft något att erinra mot förevarande framställning, får anmäla, att riksdagen för beredande av avlöningstillägg åt två kanslisekreterare i ecklesiastikdepartementet anvisat på tilläggsstat för år 1918 ett förslagsanslag, högst, 2,400 kronor.

Bihang till riksdagens protokoll 1918. 14 saml. 8 häft. (Nr 8 A—8 B.)

20

Departementet.

Arkiv, bibliotek och museer.

Arkiv, biblio-
tek och
museer.

2:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen att för fortsatt registrering av Svea hovrätts domar under 1600-talet och av hittills utgivna delar av rådets protokoll i justitieärenden för samma tid, i vad angår till Kungl. Maj:t fullföljda mål av civil och kriminell natur, anvisa på tilläggsstat för år 1918 ett förslagsanslag, högst, 2,400 kronor.

Under hänvisning till vad riksdagen anfört under punkt 8 i sin skrivelse nr 8 A, får riksdagen anmäla, att riksdagen för *fortsatt registrering av Svea hovrätts domar under 1600-talet och av hittills utgivna delar av rådets protokoll i justitieärenden för samma tid, i vad angår till Kungl. Maj:t fullföljda mål av civil och kriminell natur*, anvisat på tilläggsstat för år 1918 ett förslagsanslag, högst, 2,400 kronor.

3:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen att till täckande av ökade utgifter för pedagogiska bibliotekets lokaler på tilläggsstat för år 1918 anvisa ett förslagsanslag, högst, 600 kronor.

Med återopande av vad riksdagen under punkt 14 i sin skrivelse nr 8 A anfört, får riksdagen anmäla, att riksdagen till täckande av ökade utgifter för uppvärmning av *pedagogiska bibliotekets lokaler* på tilläggsstat för år 1918 anvisat ett förslagsanslag, högst, 600 kronor.

4:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen att till fullbordande av beslutade ändringsarbeten i nationalmuseibygnaden på tilläggsstat för år 1918 anvisa ett reservationsanslag av 57,000 kronor.

Till utförande av ändringsarbeten inom nationalmuseibygnaden beviljade 1913 års riksdag 350,000 kronor, varav på extra stat för åren 1914—1916 anvisats respektive 112,000, 164,000 och 74,000 kronor. De kostnadsberäkningar, som lågo till grund för riksdagens beslut, hava emellertid till följd av de sedermera inträdda betydande stegringarna i arbets- och materialprisen visat sig icke längre hålla streck, utan måste för arbetets slutförande ytterligare medel ställas till förfogande.

Riksdagen, som på grund av den i ärendet förebragta utredningen ansett sig böra bifalla framställningen, får anmäla, att riksdagen till *full-*

bordande av beslutade ändringsarbeten i nationalmuseibygnaden på tilläggsstat för år 1918 anvisat ett reservationsanslag av 57,000 kronor.

Arkiv, bibliotek och museer.

5:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen att av det utav riksdagen år 1914 beviljade anslag, 150,000 kronor, till iståndsättande av nationalmuseibygnadens fasader anvisa på tilläggsstat för år 1918 såsom reservationsanslag återstoden 100,000 kronor.

Under åberopande av vad under punkt 20 i riksdagens skrivelse nr 8 A anförts, får riksdagen anmäla, att riksdagen av det utav riksdagen år 1914 beviljade anslag, 150,000 kronor, till *iståndsättande av nationalmuseibygnadens fasader* anvisat på tilläggsstat för år 1918 såsom reservationsanslag återstoden 100,000 kronor.

6:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen, *att* till fullbordande av beslutade arbeten beträffande förändrad uppställning av nationalmuseets samlingar av europeisk keramik och antika skulpturarbeten ävensom installering av museets samling av antika bronser, vaser m. m. i de för vederbörande samlingar avsedda salar inom nationalmuseibygnaden anvisa på tilläggsstat för år 1918 såsom reservationsanslag ett belopp av 5,288 kronor,

samt att i samband därmed medgiva, att för nämnda ändamål må användas 2,002 kronor 32 öre av det utav riksdagen för år 1917 anvisade anslaget till inredning av en utställningssal i nationalmuseibygnaden.

Riksdagen har på extra stat beviljat, dels för år 1917 ett anslag av 7,000 kronor till inredning av en utställningssal i nationalmuseibygnaden, dels ock för år 1918 ett anslag å 14,000 kronor till förändrad uppställning av nationalmuseets samlingar av europeisk keramik och antika skulpturarbeten ävensom till installering av museets samling av antika bronser, vaser m. m. i de för vederbörande samlingar avsedda salar inom museibygnaden.

Sistnämnda anslag å 14,000 kronor har nu visat sig otillräckligt för sitt ändamål, till följd av de stora prisstegringar som under senaste tiden inträffat. Enligt nyupprättade kostnadsförslag erfordras för fullbordande av de ifrågavarande inredningsarbetena ytterligare ett belopp om 7,290 kronor. För att täcka denna merkostnad har här föreslagits att dels i första hand använda en å förutnämnda för år 1917 anvisade anslag till inredning av en utställningssal uppkommen besparing å 2,002 kronor 32 öre, dels bereda ett tilläggsanslag å återstående beloppet 5,287 kronor 68 öre eller, avrundat, 5,288 kronor.

Arkiv, biblio-
tek och
museer.

Mot detta förslag har riksdagen icke haft något att erinra, och får riksdagen därför anmäla, att riksdagen *dels*, till *fullbordande av beslutade arbeten beträffande förändrad uppställning av nationalmuseets samlingar av europeisk keramik och antika skulpturarbeten ävensom installering av museets samling av antika bronser, vaser m. m. i de för vederbörande samlingar avsedda salar inom nationalmuseibygnaden* anvisat på tilläggsstat för år 1918 ett reservationsanslag av 5,288 kronor;

dels ock i samband därmed medgivit att för nämnda ändamål må användas 2,002 kronor 32 öre av det utav riksdagen för år 1917 använt anslaget till inredning av en utställningssal i nationalmuseibygnaden.

7:o) Såsom riksdagen i särskild skrivelse, nr 181, anmält har riksdagen *dels* till ersättande av det belopp, som statskontoret på grund av Eders Kungl. Maj:ts beslut den 9 november 1917 utgivit eller må komma att förskottsvis utgiva till arvode åt en *nattvakt vid naturhistoriska riksmuseets etnografiska avdelning* för tiden den 1 januari—den 1 maj 1918, *dels ock* till arvode åt en nattvakt vid oförmälda avdelning under återstoden av sistnämnda år anvisat på tilläggsstat för år 1918 ett förslagsanslag, högst, 1,500 kronor.

8:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen att till ytterligare utgifter för expenser samt vård, underhåll och förkovran av naturhistoriska riksmuseets etnografiska avdelning anvisa på tilläggsstat för år 1918 ett förslagsanslag, högst 5,100 kronor.

Riksdagen har på grund av den utredning, som förebragts, ansett sig böra bifalla ifrågavarande framställning och får alltså anmäla, att riksdagen till *ytterligare utgifter för expenser samt vård, underhåll och förkovran av naturhistoriska riksmuseets etnografiska avdelning* anvisat på tilläggsstat för år 1918 ett förslagsanslag, högst, 5,100 kronor.

9:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen att anvisa på tilläggsstat för år 1918 såsom särskilda förslagsanslag:

dels till täckande av den brist, som under år 1917 må hava uppkommit i det å naturhistoriska riksmuseets stat för avdelningarna vid Frescati upptagna anslaget till expenser, ett belopp av högst 29,800 kronor;

dels ock till förstärkande av oförmälda, i museets stat för år 1918 för nämnda avdelningar uppförda anslag enahanda belopp, högst, 29,800 kronor.

Riksdagen, som icke haft något att erinra emot förevarande förslag, får anmäla, att riksdagen anvisat på tilläggsstat för år 1918 såsom särskilda förslagsanslag, högst,

dels till täckande av den brist, som under år 1917 må hava uppkommit i det å naturhistoriska riksmuseets stat för avdelningarna vid Frescati upptagna anslaget till expenser, ett belopp av 29,800 kronor;

dels ock till förstärkande av omförmälda, i museets stat för år 1918 för nämnda avdelningar uppförda anslag enahanda belopp 29,800 kronor.

Arkiv, bibliotek och museer.

10:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen att till förstärkande av det utav riksdagen för år 1918 till nordiska museet anvisade anslag å 80,000 kronor till nämnda museum anvisa på tilläggsstat för år 1918 ett förslagsanslag, högst, 20,000 kronor att på de villkor Eders Kungl. Maj:t föreskriver utgå till nordiska museets nämnd för beredande av krigstidstillägg och krigstidshjälp för nämnda år åt museets personal.

Riksdagen, som funnit sig böra bifalla förslaget, får anmäla, att riksdagen till förstärkande av det utav riksdagen för år 1918 till *nordiska museet* anvisade anslag å 80,000 kronor till nämnda museum anvisat på tilläggsstat för år 1918 ett förslagsanslag, högst, 20,000 kronor att på de villkor Eders Kungl. Maj:t föreskriver utgå till nordiska museets nämnd för beredande av krigstidstillägg och krigstidshjälp för nämnda år åt museets personal.

11:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag och i anslutning till vad riksdagen under punkt 29 i sin skrivelse nr 8 A anfört, får riksdagen anmäla, att riksdagen till *kulturhistoriska museet i Lund* anvisat på tilläggsstat för år 1918 ett förslagsanslag, högst, 5,000 kronor, att utgå till styrelsen för kulturhistoriska föreningen för södra Sverige till stödjande av föreningens ekonomi under år 1918, under villkor att detsamma icke användes till samlingarnas ökande utan endast till redan befintliga samlingars underhåll och vård.

Kyrkliga ändamål.

Kleresistaten.

12:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen att för beredande av ersättning för kostnader i samband med verkställd utbetalning av krigstidshjälp under år 1917 åt pensionsberättigade änkor och barn efter delägare i prästerskapets änke- och pupillkassa anvisa på tilläggsstat för år 1918 ett förslagsanslag, högst, 1,625 kronor.

Kyrkliga ändamål.

Kyrkliga
ändamål.

Riksdagen, som icke haft något att erinra mot denna Eders Kungl. Maj:ts framställning, får i anledning därav anmäla, att riksdagen för *bere-
dande av ersättning för kostnader i samband med verkställd utbetalning
av krigstidshjälp under år 1917 åt pensionsberättigade änkor och barn
efter delägare i prästerskapets änke- och pupillkassa* anvisat på tilläggsstat
för år 1918 ett förslagsanslag, högst, 1,625 kronor.

Domkapitlens expeditioner.

13:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen att på tilläggsstat
för år 1918 såsom särskilda förslagsanslag anvisa

dels högst 1,540 kronor till täckande av brist i domkapitlets i Karlstad
expeditionskassa,

dels ock högst 2,818 kronor till täckande av brist i domkapitlets i
Luleå expeditionskassa m. m.

Riksdagen har på tilläggsstat för år 1918 såsom särskilda förslagsan-
slag, högst, anvisat

dels till täckande av brist i domkapitlets i Karlstad expeditionskassa
ett belopp av 1,540 kronor;

dels ock till täckande av brist i domkapitlets i Luleå expeditionskassa
m. m. ett belopp av 2,818 kronor.

Akademier m. m.

Akademier
m. m.

14:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen att såsom bidrag till
bestridande av kostnaderna för tryckning m. m. av vetenskapliga skrifter,
utgivna av vetenskapsakademien, anvisa på tilläggsstat för år 1918 ett
reservationsanslag av 15,000 kronor.

Vetenskapsakademien har hos Eders Kungl. Maj:t anhållit om utverkande
av ett anslag å 20,000 kronor, att för år 1918 ställas till akademiens förfogande
för bekostande av dess vetenskapliga skrifter. Såsom skäl för sin anhållan har
akademien anfört, att de medel, som hittills stått till buds för ändamålet,
utgörande sedan år 1911 ett belopp om 33,000 kronor om året av den
inkomst, som genom almanacksprivilegiet tillfallit akademien, visat sig allt
mer och mer otillräckliga. Akademien har framhållit, att en av hennes
viktigaste uppgifter alltifrån stiftandet varit att emottaga, granska, till
trycket befordra samt över hela världen sprida vetenskapliga arbeten av

svenska författare. Genom att i sina skrifter intaga ett stort antal uppsatser av unga vetenskapsmän, bereder akademien tillfälle för dessa senare att få resultaten av sina forskningar offentliggjorda utan kostnader för dem själva och på ett sätt, som tillförsäkrar deras arbeten den största spridning. Nyssberörda svårigheter med avseende å de ekonomiska möjligheterna för akademien att numera kunna fylla denna sin uppgift hade gjort sig särskilt kännbara under år 1917 dels på grund av de oerhört stegrade omkostnaderna för tryckning, dels på grund av den mängd värdefulla avhandlingar som inkommit till akademien i större antal än vanligt. Kostnaderna för akademiens skrifter hade i följd härav blivit så stora, att brist uppstått i anslaget för samma år, en brist, för vars täckande ingen annan utväg stode öppen än att minska 1918 års anslag med motsvarande belopp. Än mindre skulle således akademien kunna under detta år tillgodose de anspråk, som ställdes på densamma med hänsyn till dess ifrågavarande verksamhet.

Departementschefen har ansett de av akademien anförda omständigheterna innebära tillräckliga skäl för staten att komma akademien till hjälp och i någon mån lätta de svårigheter, som nu förefunnes och vilka, efter vad det syntes, huvudsakligen uppstått på grund av rådande säregna förhållanden. Beträffande beloppet av statsbidraget har departementschefen dock funnit sig böra förorda ett anslag å endast 15,000 kronor.

Riksdagen, som ansett sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts förslag, vill uttala sin förväntan, att även med ett sålunda, i förhållande till vad av akademien begärts, nedsatt belopp akademien skall se sig i stånd att behörigen fullfölja de uppgifter, som den nu särskilt framhållit.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen såsom *bidrag till bestridande av kostnaderna för tryckning m. m. av vetenskapliga skrifter, utgivna av vetenskapsakademien*, anvisat på tilläggsstat för år 1918 ett reservationsanslag av 15,000 kronor.

15:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen att på tilläggsstat för år 1918 anvisa ett reservationsanslag å 1,700 kronor till förstärkande med 850 kronor av vartdera av de å 1918 års stat för meteorologiska centralanstalten uppförda anslagen till arvoden åt observatörerna vid rikets meteorologiska stationer m. m. samt till utförande och kontroll av meteorologiska observationer för den hydrografiska undersökningen av Sveriges färskvatten.

Å 1918 års stat äro för meteorologiska centralanstalten uppförda bl. a. två extra reservationsanslag, det ena å 16,400 kronor till arvoden åt observatörerna vid rikets meteorologiska stationer samt för räknebiträden, an-

Akademier
m. m.

skaffande och underhåll av instrument, underhåll av meteorologiska centralanstaltens telegraf och materiell ävensom för andra behov vid anstalten, och det andra å 12,100 kronor till utförande under meteorologiska centralanstaltens ledning och kontroll av meteorologiska observationer för den hydrografiska undersökningen av Sveriges färskvatten.

Det nu begärda förstärkningsanslaget skulle hava till ändamål att täcka den ökade kostnad, som på grund av dyrtiden uppkomme vid inköp av de nederbördsräknare och snöskärmar, som under år 1918 behövde anskaffas för meteorologiska centralanstalten.

Riksdagen, som icke haft något att erinra mot det äskade beloppet, får anmäla, att riksdagen på tilläggsstat för år 1918 anvisat

dels till förstärkande av det å 1918 års stat för meteorologiska centralanstalten uppförda anslaget till *arvoden åt observatörerna vid rikets meteorologiska stationer m. m.* ett reservationsanslag å 850 kronor,

dels ock till förstärkande av det å samma stat uppförda anslaget till *utförande och kontroll av meteorologiska observationer för den hydrografiska undersökningen av Sveriges färskvatten* ett reservationsanslag å 850 kronor.

16:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen att till utförande av arbeten för konserverande av S:t Karins kyrkoruin i Visby anvisa på tilläggsstat för år 1918 ett reservationsanslag av 7,400 kronor.

Riksdagen har icke haft något att erinra mot förevarande framställning och får förty anmäla, att riksdagen till *utförande av arbeten för konserverande av S:t Karins kyrkoruin i Visby* anvisat på tilläggsstat för år 1918 ett reservationsanslag av 7,400 kronor.

17:o) Under hänvisning till vad riksdagen under punkt 44 av sin skrivelse nr 8 A anfört får riksdagen anmäla, att riksdagen för *beredande av ökade medel till bestridande av vitterhets-, historie- och antikvitetsakademiens utgifter för resekostnader för fornminnesvården* anvisat på tilläggsstat för år 1918 ett förslagsanslag, högst, 9,000 kronor.

Universiteten, den medicinska undervisningen m. m.

Lunds universitet.

Universiteten,
den medicinska
undervisningen
m. m.

18:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen att till ändrad inredning m. m., i huvudsaklig överensstämmelse med av chefen för ecklesiastikdepartementet till statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden den 23 april

1917 angiven plan, av förutvarande zoologiska institutionsbyggnaden vid universitetet i Lund för inrymmande därstädes av universitetets historiska museum samt mynt- och medaljkabinett, utöver av riksdagen år 1917 för ändamålet anvisat belopp av 105,436 kronor, anvisa på tilläggsstat för år 1918 ett reservationsanslag av 33,821 kronor.

Universitetet,
den medicinska
undervisningen m. m.

Riksdagen har icke haft något att erinra mot framställningen och får alltså anmäla, att riksdagen till *ändrad inredning m. m.* i huvudsaklig överensstämmelse med av chefen för ecklesiastikdepartementet till statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden den 23 april 1917 angiven plan, av *förutvarande zoologiska institutionsbyggnaden vid universitetet i Lund för inrymmande därstädes av universitetets historiska museum samt mynt- och medaljkabinett*, utöver av riksdagen år 1917 för ändamålet anvisat belopp av 105,436 kronor, anvisat på tilläggsstat för år 1918 ett reservationsanslag av 33,821 kronor.

19:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen att till förstärkande av ordinarie anslagen till materiell m. m. för de av chefen för ecklesiastikdepartementet under motsvarande punkt i statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden den 14 januari 1918 angivna institutioner och med där föreslagna belopp, utgående såsom särskilda reservationsanslag, på tilläggsstat för år 1918 anvisa tillhoppa 32,635 kronor.

De belopp, som enligt förslaget skulle komma att utgå till de särskilda institutionerna, äro följande:

Anatomisk-histologiska institutionen	kronor	3,000: —
Fysiologiska institutionen.....	»	1,500: —
Medicinsk-kemiska institutionen.....	»	3,000: —
Patologisk-anatomiska institutionen.....	»	3,500: —
Astronomiska observatoriet.....	»	1,200: —
Botaniska institutionens systematiska avdelning	»	4,400: —
» » fysiologiska »	»	1,400: —
Fysiska institutionen.....	»	1,500: —
Geologisk-mineralogiska institutionen.....	»	1,800: —
Kemiska institutionen	»	2,000: —
Zoologiska institutionen	»	8,000: —
Musikkapellet.....	»	85: —
Inrättningen för gymnastik och fäktkonst	»	750: —
Institutionen för ärftlighetsforskning.....	»	500: —
<hr/>		
Tillhoppa kronor		32,635: —

Universiteten,
den medicin-
ska undervis-
ningen m. m.

Samtliga här begärda anslagsförstärkningar äro betingade av på grund av rådande dyrtid ökade kostnader för materiellens och särskilt bränslets anskaffande.

Riksdagen har icke haft något att erinra mot framställningen och får alltså anmäla, att riksdagen till förstärkande av ordinarie anslagen till materiell m. m. för de av chefen för ecklesiastikdepartementet i statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden den 14 januari 1918 angivna institutioner och med där föreslagna belopp, utgående såsom särskilda reservationsanslag, på tilläggsstat för år 1918 anvisat tillhoppa 32,635 kronor.

Serafimerlasarettet.

20:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen att till tackande av under år 1916 uppkommen brist i serafimerlasarettets räkenskaper anvisa på tilläggsstat för år 1918 ett förslagsanslag, högst, 98,520 kronor.

Då riksdagen icke haft anledning till erinran mot Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag, får riksdagen anmäla, att riksdagen till tackande av under år 1916 uppkommen *brist i serafimerlasarettets räkenskaper* anvisat på tilläggsstat för år 1918 ett förslagsanslag, högst, 98,520 kronor.

21:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen att på tilläggsstat för år 1918 anvisa ett förslagsanslag, högst, 468,097 kronor, till tackande av den brist, som år 1917 uppkommit i serafimerlasarettets räkenskaper, ävensom till tackande av motsedd brist i samma räkenskaper för år 1918.

Då riksdagen icke haft något att erinra mot förevarande framställning, får riksdagen anmäla, att riksdagen på tilläggsstat för år 1918 anvisat ett förslagsanslag, högst, 468,097 kronor, till *tackande av den brist, som år 1917 uppkommit i serafimerlasarettets räkenskaper, ävensom till tackande av motsedd brist i samma räkenskaper för år 1918.*

Gemensamma universitetsändamål.

22:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen att till arvoden å 100 kronor åt biträdande läkare samt till kostnader för materiell m. m., 25 kronor, vid en var av de i den pediatrika undervisningen vid vartdera universitetet i Uppsala och Lund samt vid karolinska mediko-kirurgiska institutet ingående kurser i skyddskoppvampning, som på grund av Eders Kungl. Maj:ts beslut den 17 augusti 1917 anordnats eller komma att an-

ordnas under åren 1917 och 1918, anvisa på tilläggsstat för år 1918 ett reservationsanslag av 1,125 kronor.

Universiteten,
den medicinska undervisningen m. m.

Under hänvisning till vad i punkt 129 av riksdagens skrivelse nr 8 A anförts får riksdagen anmäla, att riksdagen till arvoden å 100 kronor åt biträdande läkare samt till kostnader för materiell m. m., 25 kronor, vid en var av de i den pediatrika undervisningen vid vartdera universitetet i Uppsala och Lund samt vid karolinska mediko-kirurgiska institutet ingående kurser i skyddskoppympning, som på grund av Eders Kungl. Maj:ts beslut den 17 augusti 1917 anordnats eller komma att anordnas under åren 1917 och 1918, anvisat på tilläggsstat för år 1918 ett reservationsanslag av 1,125 kronor.

Farmaceutiska institutet.

23:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen att på tilläggsstat för år 1918 anvisa:

dels till täckande av under år 1916 uppkommen brist i farmaceutiska institutets stat såsom förslagsanslag ett belopp av högst 1,275 kronor;

dels till ersättande av ett utav statskontoret på grund av Eders Kungl. Maj:ts brev den 26 oktober 1917 lämnat förskott och till täckande av det underskott, som därutöver kan hava under år 1917 vid institutet uppkommit i de tre anslagen till materialier m. m., till uppvärmning m. m. och till egendomens underhåll m. m., såsom förslagsanslag ett belopp av högst 6,000 kronor;

dels ock till förstärkande av nyssnämnda tre i institutets stat förekommande anslagsposter för år 1918 såsom förslagsanslag ett belopp av högst 6,000 kronor.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen på tilläggsstat för år 1918 anvisat:

dels till täckande av under år 1916 uppkommen brist i farmaceutiska institutets stat såsom förslagsanslag, högst, ett belopp av 1,275 kronor;

dels till ersättande av ett utav statskontoret på grund av Eders Kungl. Maj:ts brev den 26 oktober 1917 lämnat förskott och till täckande av det underskott, som därutöver kan hava under år 1917 vid institutet uppkommit i de tre anslagen till materialier m. m., till uppvärmning m. m. och till egendomens underhåll m. m., såsom förslagsanslag, högst, ett belopp av 6,000 kronor;

dels ock till förstärkande av nyssnämnda tre i institutets stat förekommande anslagsposter för år 1918 såsom förslagsanslag, högst, ett belopp av 6,000 kronor.

Undervisningsanstalter för barnmorskor m. m.

Universitetet,
den medicinska
undervisningen
m. m.

24:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen att anvisa på tilläggsstat för år 1918:

dels till tackande av under år 1916 uppkommen brist i allmänna barnbördshusets i Stockholm räkenskaper ett förslagsanslag, högst, 10,307 kronor;

dels ock till ersättande av ett under punkten omförmält, av statskontoret lämnat förskott ett förslagsanslag, högst, 61,895 kronor.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen anvisat på tilläggsstat för år 1918:

dels till tackande av under år 1916 uppkommen brist i allmänna barnbördshusets i Stockholm räkenskaper ett förslagsanslag, högst, 10,307 kronor;

dels ock till ersättande av ett av statskontoret lämnat förskott för uppehållande av barnbördshusets verksamhet under år 1917 ett förslagsanslag, högst, 61,895 kronor.

Allmänna skolväsendet.

Det högre skolväsendet.

Högre lärarinneseminariet.

Allmänna
skolväsendet.

25:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen att för högre lärarinneseminariet anvisa på tilläggsstat för år 1918:

till förhyrande av lokaler för normalskolans lägsta klasser för tiden den 1 oktober 1918—den 31 mars 1919	kronor	1,500: —
› förhyrande av lokaler för undervisning i biologi och teckning för samma tid	›	1,500: —
› förhyrande av nya lokaler för seminariet och normalskolan för samma tid	›	1,250: —
› upprätthållande under höstterminen 1918 av en vid seminariets hushållsskola anordnad kurs för utbildande av husmödrar	›	700: —
› inredning av lokal för nämnda kurs och inventarier för densamma	›	3,900: —
› anordnande av elektrisk belysning m. m.	›	925: —

Summa kronor 9,775: —

att utgå såsom ett gemensamt förslagsanslag å högst sistnämnda belopp.

Riksdagen, som icke funnit anledning till erinran mot förevarande förslag, får anmäla, att riksdagen för *högre lärarinneseminariet* anvisat på tilläggsstat för år 1918:

till förhyrande av lokaler för normalskolans lägsta klasser för tiden den 1 oktober 1918—den 31 mars 1919	kronor 1,500:—
» förhyrande av lokaler för undervisning i biologi och teckning för samma tid	» 1,500:—
» förhyrande av nya lokaler för seminariet och normalskolan för samma tid	» 1,250:—
» upprätthållande under höstterminen 1918 av en vid seminariets hushållsskola anordnad kurs för utbildande av husmödrar	» 700:—
» inredning av lokal för nämnda kurs och inventarier för densamma	» 3,900:—
» anordnande av elektrisk belysning m. m.	» 925:—

Summa kronor 9,775:—

att utgå såsom ett gemensamt förslagsanslag, högst, å sistnämnda belopp.

26:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen att anvisa på tilläggsstat för år 1918 såsom särskilda förslagsanslag,

dels till täckande av den brist, som under åren 1916 och 1917 må hava uppkommit i de på extra stat för sistnämnda två år anvisade anslagen till uppehållande av verksamheten vid högre lärarinneseminariets hushållsskola ett belopp av högst 3,468 kronor,

dels ock till förstärkande av det på extra stat för år 1918 till enahanda ändamål anvisade anslaget ett belopp av högst 5,660 kronor.

Av den förebragta utredningen har riksdagen blivit övertygad om nödvändigheten av, att de nu begärda anslagen varda beviljade. Då riksdagen sålunda anser sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts framställning, vill riksdagen emellertid fästa uppmärksamheten på, att av de över ifrågasvarande skolas räkenskaper under åren 1917 och 1918 upprättade tablåer framgår, att skolans utgifter för mat väsentligen överstiga inkomsterna på hushållet, och synes det därför riksdagen, som om de nuvarande avgifterna för måltider och beställningar, särskilt med hänsyn till rådande dyrtider, vore alltför låga och borde kunna höjas.

Riksdagen har anvisat på tilläggsstat för år 1918 såsom särskilda förslagsanslag, högst,

till täckande av den brist, som under åren 1916 och 1917 må hava uppkommit i de på extra stat för sistnämnda två år anvisade anslagen

Allmänna
skolväsendet.

till uppehållande av verksamheten vid högre lärarinneseminariets hushållsskola, ett belopp av 3,468 kronor; samt
till förstärkande av det på extra stat för år 1918 till enahanda ändamål anvisade anslaget ett belopp av 5,660 kronor.

Statens läroverk.

27:o) Under hänvisning till vad i punkt 143 av riksdagens skrivelse nr 8 A anförts får riksdagen anmäla, att riksdagen till förhållande av ämbetslokaler för läroverksöverstyrelsen för tiden den 1 oktober 1918—den 31 mars anvisat på tilläggsstat för år 1918 ett förslagsanslag, högst, 4,000 kronor.

28:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen att anvisa på tilläggsstat för år 1918 såsom särskilda förslagsanslag

dels till täckande av under år 1917 uppkommen brist i det för läroverksöverstyrelsen på ordinarie stat uppförda anslaget å 13,550 kronor för tillfällig adjunktion, vikariatsersättning, expenser m. m. ett belopp av högst 4,500 kronor,

dels ock till förstärkande av berörda anslag på 1918 års stat ett belopp av likaledes högst 4,500 kronor.

Då riksdagen icke haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag, får riksdagen anmäla, att riksdagen anvisat på tilläggsstat för år 1918 såsom särskilda förslagsanslag, högst,

dels till täckande av under år 1917 uppkommen brist i det för läroverksöverstyrelsen på ordinarie stat uppförda anslaget å 13,550 kronor för tillfällig adjunktion, vikariatsersättning, expenser m. m. ett belopp av 4,500 kronor,

dels ock till förstärkande av berörda anslag på 1918 års stat ett belopp av likaledes 4.500 kronor.

29:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen att för täckande, efter Eders Kungl. Maj:ts beprövande, av utgifter, som under år 1918 skola bestridas av ljus- och vedkassan vid vederbörande allmänna läroverk, men som ej kunna utgöras av denna kassas medel, därest ej terminsavgifterna till densamma sättas till högre belopp än 15 kronor, anvisa på tilläggsstat för år 1918 ett förslagsanslag av 300,000 kronor.

De på senaste tiden oerhört stegrade bränslekostnaderna hava gjort, att avgifterna till de allmänna läroverkens s. k. ljus- och vedkassor, vilka

avgifter äro obligatoriska för alla vid läroverken inskrivna lärjungar, men som tillförene utgått med jämförelsevis obetydliga belopp, numera sprungit i höjden på ett oroväckande sätt och för en hel del av lärjungarna utgöra en så betungande pålaga, att deras skolvistelse i hög grad därigenom försvåras. Vissa mått och steg hava redan vidtagits, ägnade att i någon mån nedbringa berörda terminsavgifter, men då någon större lindring härutinnan ej därmed uppnåtts, har ansetts nödigt, att andra kraftigare åtgärder till avhjälpande av berörda svåra förhållanden bleve vidtagna.

Flera olika sätt för lösande av frågan hava påtänkts. Den av Eders Kungl. Maj:t nu föreslagna utvägen att begränsa lärjungeavgifterna till sagda kassor till visst lämpligt belopp och låta staten tillskjuta de medel, som därutöver behövas för täckande av kassornas utgifter, synes riksdagen vara den bäst funna, och anser riksdagen därför en sådan åtgärd böra vidtagas.

Mot Eders Kungl. Maj:ts förslag i vad det avser storleken av de sålunda begränsade terminsavgifterna till kassorna har riksdagen intet haft att erinra.

Vad angår förslaget i övrigt går detta ut på beredande av anslag för ifrågavarande ändamål för båda lästerminerna under år 1918. Enär emellertid vårterminen numera är avslutad och avgifterna till respektive ljus- och vedkassor för terminen redan inbetalda, finner riksdagen det icke lämpligt att, därest vid något läroverk högre avgift utgått för vårterminen 1918 än 15 kronor, återbetalning till de avgiftspliktiga av det överskjutande beloppet äger rum. Med hänsyn härtill har riksdagen ansett att det begärda anslaget kan minskas med hälften till 150,000 kronor.

Riksdagen har bemärkt departementschefens uttalande, att, då anslag för här ifrågavarande ändamål sannolikt blir erforderligt även under år 1919, en liknande framställning som den förevarande lärer komma att av Eders Kungl. Maj:t göras till nästkommande års riksdag.

Riksdagen ansluter sig till departementschefens mening om lämpligaste sättet för dessa medels utdelande till de olika läroverken. I detta sammanhang vill riksdagen göra den erinran, att, i de fall, där staten och kommun eller enskild hava gemensam skollokal eller lokaler med gemensam uppvärmning och lyshållning m. m., det därvid bör tillses att fördelningen av de gemensamma kostnaderna mellan staten och kommunen eller den enskilde kommer att ske i noggrann överensstämmelse med vad som för varje särskilt läroverk i verkligheten i berörda avseenden erfordrats.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen på grund av vad här ovan an-

Allmänna
skolväsendet.

förts, för täckande, efter Eders Kungl. Maj:ts beprövande, av utgifter, som under år 1918 skola bestridas av ljus- och vedkassan vid vederbörande allmänna läroverk, men som ej kunna utgöras av denna kassas medel, därest ej terminsavgifterna till densamma för höstterminen sättas till högre belopp än 15 kronor, anvisat på tilläggsstat för år 1918 ett förslagsanslag av 150,000 kronor.

30:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen att anvisa på tilläggsstat för år 1918 såsom särskilda förslagsanslag

dels för täckande av den i statens provskolas, nya elementarskolans, räkenskaper vid 1917 års slut bokförda bristen i skolkassan ett belopp av högst 3,227 kronor,

dels till förstärkande av de skolkassan vid nya elementarskolan under år 1918 till buds stående medel ett belopp av högst 2,429 kronor,

dels ock för täckande av de utgifter, som under år 1918 skola bestridas av nya elementarskolans skolkassa, men som ej kunna utgöras medelst terminsavgifter å sammanlagt 44 kronor för varje betalande lärjunge, ett belopp av 11,000 kronor.

Nya elementarskolan i Stockholm intager bland de allmänna läroverken en särställning bl. a. därutinnan, att läroverksstadgans bestämmelser om de allmänna läroverkens kassor icke äro tillämpliga på denna skola. Vid nya elementarskolan finnes ej någon särskild ljus- och vedkassa, utan dess s. k. skolkassa motsvarar till sitt ändamål såväl sagda kassa som biblioteks- och materialkassan vid de övriga allmänna läroverken. Jämte skolkassan har nya elementarskolan ytterligare en kassa: byggnadskassan. Terminsavgifterna till dessa kassor hava plägat bestämmas genom Eders Kungl. Maj:ts särskilda beslut.

Till följd av nu nämnda särförhållanden har nya elementarskolan icke blivit berörd av Eders Kungl. Maj:ts under föregående punkt behandlade framställning om statsbidrag för minskande av avgifterna till de allmänna läroverkens ljus- och vedkassor.

Under de svåra ekonomiska förhållanden som nu råda har emellertid icke heller nya elementarskolans skolkassa kunnat med förutvarande avgifter till densamma räcka till för sitt ändamål, utan hava avgifterna flera gånger genom olika Eders Kungl. Maj:ts beslut måst höjas. Det oaktat har kassans ställning allt fortfarande varit så svag, att Eders Kungl. Maj:t ansett sig böra nu föreslå särskilda åtgärder, först och främst för att afhjälpa de redan uppkomna svårigheterna.

Då för att kunna möta bränslekostnaderna under år 1918 en ytterligare större höjning av terminsavgifterna är oundviklig och eleverna vid

nya elementarskolan därigenom skulle komma att i fråga om tunga pålagor för sin skolgång bliva försatta i samma läge som lärjungarna vid ett flertal av de övriga läroverken, har därjämte föreslagits, att liknande lindring, som för deras del blivit ifrågasatt, borde få åtnjutas även av eleverna vid nya elementarskolan. Enär emellertid, såsom förut nämnts, skolkassan vid denna skola motsvarar ej allenast ljus- och vedkassan vid annat allmänt läroverk utan även biblioteks- och materialkassan vid dessa, och då till sistnämnda kassa för närvarande utgår en terminsavgift av lägst 4 kronor 50 öre högst 7 kronor, har, med beräkning att de betalande lärjungarna vid nya elementarskolan skola svara för utgifter, för termin motsvarande nämnda belopp, begränsningen i avgiften till skolkassan ansetts böra stanna vid ett 7 kronor högre belopp än det för avgifterna till de övriga läroverkens ljus- och vedkassor avsedda.

Riksdagen har icke haft någon anmärkning att göra emot Eders Kungl. Maj:ts förslag angående beredande av anslag dels å 3,227 kronor till täckande av den vid 1917 års slut i skolkassan förefintliga bristen, dels ock å 2,429 kronor till förstärkande av de skolkassan under år 1918 till buds stående medel, motsvarande det belopp som utgör skillnaden mellan den detta år och år 1917 uppkomna belastningen av kassan på grund av likvidering av från föregående år balanserade skulder.

Beträffande framställningen om anslag till möjliggörandet av nedsättning i terminsavgifterna till skolkassan har riksdagen funnit det billigt, att sådan lindring i dessa avgifter, som nu föreslagits, beredes lärjungarna vid nya elementarskolan.

Vad riksdagen under nästföregående punkt uttalat angående olämpligheten av, att återbetalning av någon del av för innevarande vårtermin redan erlagda terminsavgifter äger rum, gäller givetvis även i detta fall, och då riksdagen anser, att på grund därav det här begärda anslaget bör kunna reduceras till hälften, har riksdagen för nu ifrågavarande ändamål beviljat ett anslag av endast 5,500 kronor.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen på grund av vad sålunda anförts anvisat på tilläggsstat för år 1918

dels för täckande av den i statens provskolas, nya elementarskolans, räkenskaper vid 1917 års slut bokförda bristen i skolkassan ett förslagsanslag, högst, 3,227 kronor,

dels till förstärkande av de skolkassan vid nya elementarskolan under år 1918 till buds stående medel ett förslagsanslag, högst, 2,429 kronor,

dels ock för täckande av de utgifter, som under år 1918 skola bestridas av nya elementarskolans skolkassa men som ej kunna utgöras medelst terminsavgift för höstterminen å högst 22 kronor av varje betalande lärjunge, ett förslagsanslag av 5,500 kronor.

Kommunala mellanskolor.

31:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen att på tilläggsstat för år 1918 anvisa ett förslagsanslag av 7,500 kronor för beredande av tillfällig löneförbättring för år 1918 åt timlärare och övningslärare vid kommunala mellanskolor, att utgå enligt följande grunder, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att utfärda de närmare föreskrifter, som för tillämpningen av dessa grunder må finnas erforderliga:

1) Delaktighet i den tillfälliga löneförbättringen tillkommer den, som under år 1918 eller någon del av nämnda år är anställd i egenskap av timlärare eller övningslärare vid kommunal mellanskola.

2) Den tillfälliga löneförbättringen utgår till manlig eller kvinnlig timlärare eller övningslärare med 10 kronor för veckotimme, med högst 300 kronor för år, dock att tillfällig löneförbättring icke må utgå till den, som samtidigt från annan tjänst åtnjuter tillfällig löneförbättring av statsmedel, uppgående till minst 300 kronor, samt att den befattningshavare, som från annan tjänst erhåller sådan löneförbättring till lägre belopp än 300 kronor, må för tjänstgöring vid kommunal mellanskola uppbära tillfällig löneförbättring allenast till så stort belopp, att den sammanlagda löneförbättringen uppgår till högst 300 kronor för år.

På grund av den lämnade utredningen har riksdagen på tilläggsstat för år 1918 anvisat ett förslagsanslag av 7,500 kronor för beredande av *tillfällig löneförbättring för år 1918 åt timlärare och övningslärare vid kommunala mellanskolor*, att utgå enligt följande grunder, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att utfärda de närmare föreskrifter, som för tillämpningen av dessa grunder må finnas erforderliga:

1) Delaktighet i den tillfälliga löneförbättringen tillkommer den, som under år 1918 eller någon del av nämnda år är anställd i egenskap av timlärare eller övningslärare vid kommunal mellanskola.

2) Den tillfälliga löneförbättringen utgår till manlig eller kvinnlig timlärare eller övningslärare med 10 kronor för veckotimme, högst 300 kronor för år, dock att tillfällig löneförbättring icke må utgå till den, som samtidigt från annan tjänst åtnjuter tillfällig löneförbättring av statsmedel, uppgående till minst 300 kronor, samt att den befattningshavare, som från annan tjänst erhåller sådan löneförbättring till lägre belopp än 300 kronor, må för tjänstgöring vid kommunal mellanskola uppbära tillfällig löneförbättring allenast till så stort belopp, att den sammanlagda löneförbättringen uppgår till högst 300 kronor för år.

Folkundervisningen.*Folkskolöverstyrelsen.*

32:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda förslag har riksdagen till *gäldande av hyreskostnaden för ämbetslokal åt folkskolöverstyrelsen* för de två första kvartalen av hyresåret den 1 oktober 1918—den 30 september 1919 anvisat på tilläggsstat för år 1918 ett förslagsanslag, högst, 4,000 kronor.

33:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen att på tilläggsstat för år 1918 såsom särskilda förslagsanslag anvisa

dels till täckande av under år 1916 uppkommen brist i staten för folkskolöverstyrelsen ett belopp av högst 5,551 kronor,

dels ock till täckande av under år 1917 uppkommen brist i samma stat ett belopp av högst 9,001 kronor.

Riksdagen har icke haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag och får alltså anmäla, att riksdagen på tilläggsstat för år 1918 såsom särskilda förslagsanslag, högst, anvisat

dels till täckande av under år 1916 uppkommen brist i staten för folkskolöverstyrelsen ett belopp av 5,551 kronor,

dels ock till täckande av under år 1917 uppkommen brist i samma stat ett belopp av 9,001 kronor.

Läroutbildning.

Folkskoleseminarier.

34:o) Såsom riksdagen i särskild skrivelse, nr 284, anmält, har riksdagen på tilläggsstat för år 1918 anvisat ett förslagsanslag, högst, 90,000 kronor, att efter Eders Kungl. Maj:ts bestämmande användas till *täckande av sådan brist i de särskilda folkskoleseminariernas stater, som till följd av stegrade kostnader för uppvärmning, belysning, renhållning m. m. må uppkomma under år 1918.*

35:o) Under hänvisning till vad riksdagen under punkt 169 i sin skrivelse nr 8 A anfört får riksdagen anmäla, att riksdagen till *anordnande av studentkurser vid folkskoleseminarierna i Strängnäs, Växjö, Stockholm och Kalmar, av parallellavdelningar vid folkskoleseminarierna i Karlstad, Umeå och Luleå samt av preparandkurs vid sistnämnda se-*

Allmänna
skolväsendet.

minarium ävensom till bestridande av hyres- och flyttningskostnader för folkskoleseminariet i Lund anvisat på tilläggsstat för år 1918 ett reservationsanslag av 19,570 kronor.

36:o) Såsom riksdagen i särskild skrivelse, nr 284, anmält har riksdagen till bestridande av kostnader för *inredning och möblering av de nya byggnaderna för folkskoleseminariet i Lund*, utöver vad av 1917 års riksdag för ändamålet beviljats, anvisat på tilläggsstat för år 1918 ett reservationsanslag av 65,000 kronor.

37:o) Såsom riksdagen i särskild skrivelse, nr 284, anmält har riksdagen för *uppförande av en ekonomibyggnad för folkskoleseminariet i Falun*, i huvudsaklig överensstämmelse med för ändamålet av professorn E. Lallerstedt upprättade ritningar och arbetsbeskrivningar, *ävensom för flyttning av den å seminariets gamla tomt befintliga vaktmästarebostaden till det nya seminarieområdet* anvisat på tilläggsstat för år 1918 ett reservationsanslag av 19,000 kronor.

38:o) Såsom riksdagen i särskild skrivelse, nr 284, anmält har riksdagen till gäldande av *ålderstillägg för åren 1917 och 1918 åt övnings-skollärarynnan vid folkskoleseminariet i Umeå Rut Naemi Levina Gavelin* anvisat på tilläggsstat för år 1918 ett förslagsanslag, högst, 300 kronor.

Anordningar för lärares fortbildning.

39:o) Såsom riksdagen i särskild skrivelse, nr 284, anmält har riksdagen till förstärkande av de utav riksdagen på extra stat för år 1918 beviljade särskilda reservationsanslagen å sammanlagt 64,600 kronor till *fortbildningskurser för lärare vid folkskolor och småskolor* anvisat på tilläggsstat för år 1918 såsom särskilda reservationsanslag:

till förstärkande av anslaget till fortbildningskurser i allmänhet ett belopp av 11,300 kronor,

till förstärkande av anslaget till särskilda fortbildningskurser i gymnastik ett belopp av 13,200 kronor,

till förstärkande av anslaget till särskilda fortbildningskurser i skolträdgårdsskötsel ett belopp av 5,100 kronor samt

till förstärkande av anslaget till särskilda kurser i simning och livräddning ett belopp av 800 kronor,

eller sammanlagt 30,400 kronor.

Folk- och småskolor.

40:o) Såsom riksdagen i särskild skrivelse, nr 284, anmält har riksdagen beviljat på tilläggsstat för år 1918 ett förslagsanslag, högst, 5,400 kronor att utgå till *upprätthållande under läsåret 1918—1919 av svensk undervisning åt svenska barn: i Berlin* med högst 1,800 kronor, *i London* med högst 2,000 kronor och *i Hamburg* med högst 1,600 kronor, samtliga belopp att utgå enligt de bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t kan finna lämpligt fastställa.

Allmänna
skolväsendet.

41:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen att såsom bidrag till bestridande av kostnaderna för det sextonde allmänna svenska folkskollärläroarmötet, som är avsett att hållas i Göteborg under år 1918, anvisa på tilläggsstat för år 1918 ett förslagsanslag, högst, 6,000 kronor.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen såsom bidrag till bestridande av kostnaderna för det *sextonde allmänna svenska folkskollärläroarmötet*, som är avsett att hållas i Göteborg under år 1918, anvisat på tilläggsstat för år 1918 ett förslagsanslag, högst, 6,000 kronor.

Abnormundervisningen.

42:o) Såsom riksdagen i särskild skrivelse, nr 284, anmält har riksdagen på tilläggsstat för år 1918 såsom särskilda förslagsanslag, högst, anvisat:

Abnorm-
undervisning.

dels 16,420 kronor till täckande av under år 1916 uppkommen *brist i staten för institutet och förskolan för blinda å Tomtebodå,*

dels 35,000 kronor, att efter Eders Kungl. Maj:ts bestämmande användas till täckande av sådan *brist i staten för omförmålda anstalt, som till följd av stegrade kostnader för mathållning, beklädnad, värme och lyshållning, vårdare och tjänstepersonal m. m. uppkommit för år 1917,*

dels ock 35,000 kronor, att efter Eders Kungl. Maj:ts bestämmande användas till förstärkande av det ordinarie anslaget till nämnda institut och förskola för år 1918.

43:o) Såsom riksdagen i särskild skrivelse, nr 284, anmält har riksdagen på tilläggsstat för år 1918 såsom särskilda förslagsanslag, högst, anvisat:

Abnorm-
undervisnin-
gen.

dels ett belopp av 5,000 kronor till ersättande av det belopp, som statskontoret på grund av Eders Kungl. Maj:ts beslut den 26 oktober 1917 må hava förskottsvis utbetalt till tackande av sådan *brist i staten för förskolan för blinda i Växjö*, som till följd av stegrade kostnader för mathållning, beklädnad, värme och lyshållning, vårdare och tjänstepersonal m. m. uppkommit för år 1917,

dels ock ett belopp av 5,000 kronor att efter Eders Kungl. Maj:ts bestämmande användas till förstärkande av det ordinarie anslaget till förskolan för år 1918.

44:o) Såsom riksdagen i särskild skrivelse, nr 284, anmält har riksdagen av det till uppförande i huvudsaklig överensstämmelse med av arkitekten Johan Åkerlund upprättade ritningar *av nybyggnad åt hantverkskolan i Kristinehamn för blinda* beviljade anslaget å 450,000 kronor anvisat på tilläggsstat för år 1918 såsom reservationsanslag ett belopp av 200,000 kronor.

45:o) Såsom riksdagen i särskild skrivelse, nr 284, anmält har riksdagen till tackande av den *brist, som uppkommit i 1917 års stat för den med drottning Sofias stiftelse förenade vårdanstalten för blinda dövstumma och blinda sinnesslöa m. fl.* ävensom för tackande av motsedd *brist i 1918 års stat för samma anstalt* anvisat på tilläggsstat för år 1918 ett förslagsanslag, högst, 49,500 kronor.

Den tekniska undervisningen.

Den tekniska
undervisnin-
gen.

46:o) Såsom riksdagen i särskild skrivelse, nr 86, anmält har riksdagen till *förstärkning av det för tekniska högskolan på extra stat för år 1918 beviljade anslaget å 40,000 kronor till diverse utgifter för bränsle, lyshållning m. m.* anvisat på tilläggsstat för år 1918 ett förslagsanslag, högst, 100,000 kronor.

47:o) I en den 6 juni 1918 dagtecknad, till riksdagen avlåten proposition, nr 457, har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att för tekniska högskolan anvisa på tilläggsstat för år 1918 såsom särskilda förslagsanslag

dels högst 213,000 kronor till ytterligare utgifter för bränsle, lyshållning m. m.,

dels ock högst 17,500 kronor till ytterligare utgifter för samlingar och laborationer. Den tekniska undervisningen.

I gällande ordinarie stat för tekniska högskolan finnas uppförda, dels ett anslag å 17,500 kronor till samlingar och laborationer, dels ock ett anslag å 25,000 kronor till diverse utgifter för bränsle, lyshållning m. m. Dessa anslag hava emellertid under de senare åren måst förstärkas genom medel uppförda å extra stat. Sålunda har för år 1918 till samlingar och laborationer beviljats 30,000 kronor. Till diverse utgifter för bränsle, lyshållning m. m. har för innevarande år beviljats dels av 1917 års riksdag ett förslagsanslag av högst 40,000 kronor och dels av 1918 års riksdag såsom förstärkning av sistnämnda anslag ett förslagsanslag av högst 100,000 kronor.

Berörda anslag hava nu visat sig ej räcka till för sitt ändamål, och i en den 3 juni 1918 till Eders Kungl. Maj:t inkommen skrivelse har av styrelsen för tekniska högskolan framställt begäran om beredande av ökade medel för år 1918 ej blott till diverse utgifter för bränsle, lyshållning m. m. utan även till samlingar och laborationer.

Av den utredning, som i ärendet lämnats, framgår, att samtliga för ifrågavarande båda ändamål anvisade medel äro fullständigt förbrukade.

Departementschefen yttrar i sitt anförande till statsrådsprotokollet om dessa nya krav på tilläggsanslag, som genom tekniska högskolans styrelse nu framkommit, att de synas honom i hög grad anmärkningsvärda. Ehuru de för hela innevarande år avsedda anslagen redan förbrukats, hade styrelsen icke förrän nu -- alltså veckor efter den normala tiden för riksdagens avslutande -- funnit sig pliktig att inför Eders Kungl. Maj:t anmäla förhållandet. Följden av denna uraktlåtenhet hade blivit, att intet annat val funnits för Eders Kungl. Maj:t än att antingen låta högskolans verksamhet avstanna under höstterminen eller ock vid denna sena tidpunkt ingå till riksdagen med framställning om anslag av den storlek, att desammas beviljande vore ägnat att kunna verka förryckande på arbetet med den pågående statsregleringen. I denna situation har departementschefen icke sett annan utväg än att välja den sistnämnda, huru betänkelig den än måste anses vara; och har departementschefen sålunda föreslagit Eders Kungl. Maj:t att till riksdagen avlåta proposition om anslag för ifrågavarande ändamål till oundgängligen behöfliga belopp.

Riksdagen, som delar departementschefens uppfattning om den uraktlåtenhet, vartill tekniska högskolans styrelse i förevarande avseenden gjort sig skyldig, och som funnit det nu begärda beloppet anmärkningsvärt högt, har emellertid, då annan utväg ej synes stå öppen, därest verksamheten vid läroanstalten skall kunna under innevarande års hösttermin

Den tekniska
undervisning-
gen.

hållas uppe, än att de begärda anslagen beviljas, ansett sig ej kunna underlåta att bifalla Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag, och har riksdagen för den skull för tekniska högskolan anvisat på tilläggsstat för år 1918 såsom särskilda förslagsanslag, högst,

dels ett belopp av 213,000 kronor till ytterligare utgifter för bränsle, lyshållning m. m.

dels ock ett belopp av 17,500 kronor till ytterligare utgifter för samlingar och laborationer.

Riksdagen har alltså sammanlagt till ytterligare utgifter för bränsle, lyshållning m. m. vid tekniska högskolan på tilläggsstat för år 1918 beviljat ett förslagsanslag, högst, 313,000 kronor.

48:o) Såsom riksdagen i särskild skrivelse, nr 209, anmält har riksdagen till stipendier åt lärare vid tekniska högskolan för utrikes studieresor under pågående nybyggnad för fackskolan för kemisk teknologi anvisat på tilläggsstat för år 1918 ett reservationsanslag av 1,800 kronor.

49:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen att på tilläggsstat för år 1918 såsom särskilda förslagsanslag anvisa

dels till tackande av den vid 1917 års utgång förefintliga bristen i det i staten för Chalmers tekniska institut uppförda ordinarie anslaget till uppvärmning, belysning och diverse utgifter ett belopp av högst 16,600 kronor,

dels ock till förstärkande under år 1918 av nyssnämnda i institutets stat uppförda ordinarie anslag ett belopp av högst 6,000 kronor.

Riksdagen, som icke haft något att erinra emot förevarande framställning, får anmäla, att riksdagen på tilläggsstat för år 1918 såsom särskilda förslagsanslag, högst, anvisat

dels till tackande av den vid 1917 års utgång förefintliga bristen i det i staten för Chalmers tekniska institut uppförda ordinarie anslaget till uppvärmning, belysning och diverse utgifter ett belopp av 16,600 kronor;

dels ock till förstärkande under år 1918 av nyssnämnda i institutets stat uppförda ordinarie anslag ett belopp av 6,000 kronor.

50:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen att på tilläggsstat för år 1918 såsom särskilda förslagsanslag anvisa

dels till tackande av under åren 1916 och 1917 uppkomna brister i de för tekniska skolan i Stockholm anslagna medel till uppvärmning högst 17,916 kronor,

dels till gottgörande av ränta å ett för uppehållande av läroanstaltens verksamhet av dess styrelse upptaget lån högst 550 kronor,

dels ock till förstärkande av de för år 1918 läroanstalten till buds stående medel till uppvärmning högst 15,000 kronor.

Den tekniska
undervisning-
gen.

Riksdagen har icke haft någon erinran att göra mot Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag och får förty anmäla, att riksdagen på tilläggsstat för år 1918 såsom särskilda förslagsanslag, högst, anvisat

dels till täckande av under åren 1916 och 1917 uppkomna brister i de för tekniska skolan i Stockholm anslagna medel till uppvärmning ett belopp av 17,916 kronor,

dels till gottgörande av ränta å ett för uppehållande av läroanstaltens verksamhet av dess styrelse upptaget lån ett belopp av 550 kronor,

dels ock till förstärkande av de för år 1918 läroanstalten till buds stående medel till uppvärmning ett belopp av 15,000 kronor.

51:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen att till täckande av under år 1916 uppkommen brist i staten för tekniska elementarskolan i Örebro anvisa på tilläggsstat för år 1918 ett förslagsanslag, högst, 1,765 kronor.

Riksdagen, som icke funnit anledning till erinran mot Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag, har till täckande av under år 1916 uppkommen brist i staten för tekniska elementarskolan i Örebro anvisat på tilläggsstat för år 1918 ett förslagsanslag, högst, 1,765 kronor.

52:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen att till täckande av under åren 1917 och 1918 beräknad brist i de för tekniska elementarskolan i Härnösand*) för nämnda år gällande stater anvisa på tilläggsstat för år 1918 ett förslagsanslag, högst, 4,525 kronor.

Riksdagen har icke funnit anledning till erinran mot förevarande förslag och har alltså till täckande av *under åren 1917 och 1918 beräknad brist i de för tekniska elementarskolan i Härnösand för nämnda år gällande stater* anvisat på tilläggsstat för år 1918 ett förslagsanslag, högst, 4,525 kronor.

Åtgärder för fysisk utbildning.

53:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen att på tilläggsstat för år 1918 såsom särskilda förslagsanslag anvisa

Åtgärder för
fysisk utbild-
ning.

dels till täckande av under år 1916 uppkommen brist i de för gym-

*) I propositionen står, tydligen på grund av tryckfel, »Örebro».

Åtgärder för
fysisk utbild-
ning.

nastiska centralinstitutet anslagna medel till ved, ljus, material, samlingar m. m. högst 2,131 kronor,

dels till tackande av under år 1917 uppkommen brist i samma medel högst 11,766 kronor,

dels ock till förstärkande av de för samma anstalt till enahanda ändamål för år 1918 redan anvisade medel högst 11,750 kronor.

Riksdagen, som ansett sig böra bifalla förevarande framställningar, får i anledning därav anmäla, att riksdagen på tilläggsstat för år 1918 såsom särskilda förslagsanslag, högst, anvisat

dels till tackande av under år 1916 uppkommen brist i de för gymnastiska centralinstitutet anslagna medel till ved, ljus, material, samlingar m. m. ett belopp av 2,131 kronor;

dels till tackande av under år 1917 uppkommen brist i samma medel ett belopp av 11,766 kronor,

dels ock till förstärkande av de för samma anstalt till enahanda ändamål för år 1918 redan anvisade medel ett belopp av 11,750 kronor.

54:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen att till tackande av under räkenskapsåret den 1 oktober 1916—den 30 september 1917 uppkommen brist i räkenskaperna för Stadion på tilläggsstat för år 1918 anvisa ett förslagsanslag, högst 9,235 kronor.

Riksdagen, som utgår ifrån att ifrågavarande brist i Stadions räkenskaper har sin grund uteslutande i de genom dyrtidens verkningar uppkomna ökade utgifterna särskilt till följd av höjda arbetslöner och bränslekostnader, finner i likhet med departementschefen att för tackande av denna brist medel böra beredas genom särskilt anslag av riksdagen. Riksdagen delar nämligen departementschefens åsikt därom att den likaledes ifrågasatta utvägen att för ändamålet anlita 1918 års extra anslag till understödjande av idrotten icke bör anlitas, helst idrottsanslaget, som ursprungligen utgjort 100,000 kronor, på senare åren blivit inknappat och numera utgår med endast 75,000 kronor.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen till tackande av under räkenskapsåret den 1 okt. 1916—den 30 sept. 1917 uppkommen brist i räkenskaperna för Stadion på tilläggsstat för år 1918 anvisat ett förslagsanslag, högst, 9,235 kronor.

Understöd åt vetenskap m. m.

55:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen att *dels* till ökande av det såsom understöd åt docenten Herman Lundborg till utförande av rasbiologiska undersökningar på extra stat för år 1918 anvisade anslaget å högst 6,000 kronor bevilja för samma år ett belopp av 3,500 kronor, därav 1,500 kronor till avlönande av biträden åt Lundborg vid statistiska bearbetningar m. m.;

Understöd åt
vetenskap
m. m.

dels ock för ändamålet anvisa på tilläggsstat för år 1918 ett förslagsanslag, högst, 3,500 kronor.

Under hänvisning till vad i punkten 253 av riksdagens skrivelse nr 8 A i ärendet anförts, får riksdagen anmäla, att riksdagen till ökande av det såsom understöd åt docenten Herman Lundborg till utförande av *rasbiologiska undersökningar* på extra stat för år 1918 anvisade anslaget å högst 6,000 kronor med 3,500 kronor, därav 1,500 kronor till avlönande av biträden åt Lundborg vid statistiska bearbetningar m. m., på tilläggsstat för år 1918 anvisat ett förslagsanslag, högst, 3,500 kronor.

56:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen att till förstärkande av det under riksstatens åttonde huvudtitel uppförda reservationsanslaget till resestipendier samt läroböckers, tidskrifters och lärda verks utgivande anvisa på tilläggsstat för år 1918 såsom förslagsanslag ett belopp av högst 25,000 kronor.

Under hänvisning till vad i ärendet under punkten 255 av riksdagens skrivelse nr 8 A anförts, får riksdagen anmäla, att riksdagen till *förstärkande av det under riksstatens åttonde huvudtitel uppförda reservationsanslaget till resestipendier samt läroböckers, tidskrifters och lärda verks utgivande* anvisat på tilläggsstat för år 1918 ett förslagsanslag, högst, 25,000 kronor.

Diverse.

57:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning har riksdagen till beredande, i enlighet med de i statsrådsprotokollet över finansärenden den 14 januari 1918 angivna grunderna, av *extra lönetillägg för år 1918 åt en del tjänstemän och betjänte i vissa till eklestastikdepartementet hörande ämbetsverk och kårer* anvisat på tilläggsstat för år 1918 ett förslagsanslag av 5,000 kronor.

Diverse.

Diverse.

58:o) Såsom riksdagen i särskild skrivelse, nr 415, anmält har riksdagen för *tillfällig aflöningsförbättring* under år 1918 åt vaktmästare och därmed jämförliga befattningshavare anvisat å tilläggsstat till riksstaten för år 1918 under åttonde huvudtiteln såsom förslagsanslag ett belopp av 85,000 kronor.

59:o) Såsom riksdagen i särskild skrivelse, nr 69, anmält har riksdagen för beredande under år 1918 av *krigstidstillägg och krigstidshjälp åt befattningshavare i statens tjänst* å tilläggsstat för år 1918 anvisat såsom förslagsanslag under åttonde huvudtiteln ett belopp av 6,500,000 kronor.

60:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts därom framställda förslag och i anslutning till vad riksdagen under punkt 260 i sin skrivelse nr 8 A anført, har riksdagen för bestridande av *kostnader för kommittéer och utredningar* genom sakkunniga anvisat på tilläggsstat för år 1918 ett förslagsanslag av 180,000 kronor.

61:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen att till förstärkande av det ordinarie reservationsanslaget till extra utgifter anvisa på tilläggsstat för år 1918 ett förslagsanslag, högst, 9,000 kronor.

Under hänvisning till vad riksdagen i sin skrivelse, nr 31, angående åtgärder för förskottsväsendets avveckling i förevarande ämne uttalat, får riksdagen anmäla, att riksdagen till *förstärkande av det ordinarie reservationsanslaget till extra utgifter* anvisat på tilläggsstat för år 1918 ett förslagsanslag, högst, 9,000 kronor.

62:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen att *dels* till tackande av vissa under punkten 44 i propositionen med förslag till tilläggsstat till riksstaten för år 1918 angivna, utav statskontoret till ersättande anmälda förskott anvisa på tilläggsstat för år 1918 såsom förslagsanslag ett belopp av högst 300,260 kronor,

dels och därutöver till tackande av ytterligare förskottsutgifter under år 1917 beräkna å 1918 års tilläggsstat såsom förslagsanslag ett belopp av högst 50,077 kronor.

Sedermera har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till tackande av vissa under punkten 16 i propositionen nr 291 angående anvisande av anslag å tilläggsstat för år 1918 för vissa ändamål under åttonde huvudtiteln angivna, av statskontoret och Eders Kungl. Maj:ts befallningshavande i länen utbetalade förskott anvisa på tilläggsstat för år 1918 såsom förslagsanslag ett belopp av högst 76,760 kronor.

Mot vad sålunda föreslagits har riksdagen intet haft att erinra, och får riksdagen i anledning därav anmäla, att riksdagen till tackande av vissa i statsrådsprotokollen över ecklesiastikärenden den 14 januari 1918 och den 5 april 1918 angivna förskott anvisat på tilläggsstat för år 1918 ett förslagsanslag, högst, 377,020 kronor.

Stockholm den 22 juni 1918.

Med undersätlig vördnad.

Tabell över anslagen under tilläggsstatens till riksstaten för år 1918 **åttonde** huvudtitel. Ecklesiastikdepartementet.

		Extra anslag Kronor	Extra anslag Kronor
A. Departementet.			
1	Avlöningstillägg åt två kanslisekreterare, <i>förslagsanslag</i> , högst		2,400
B. Arkiv, bibliotek och museer.			
<i>Arkiv.</i>			
1	Registrering av vissa rätthistoriska källor, <i>förslagsanslag</i> , högst	2,400	
<i>Bibliotek.</i>			
Pedagogiska biblioteket:			
2	Ökade utgifter för uppvärmning av bibliotekets lokaler, <i>förslagsanslag</i> , högst	600	
<i>Museer.</i>			
Nationalmuseet:			
3	Ändringsarbeten inom museibyggnaden, <i>reservationsanslag</i>	57,000	
4	Iståndsättande av museibyggnadens fasader, <i>reservationsanslag</i>	100,000	
5	Fullbordande av beslutade inredningsarbeten i museibyggnaden m. m., <i>reservationsanslag</i>	5,288	162,288
Naturhistoriska riksmuseet:			
6	Nattvakt vid etnografiska avdelningen, <i>förslagsanslag</i> , högst	1,500	
7	Ytterligare utgifter för expenser för etnografiska avdelningen m. m., <i>förslagsanslag</i> , högst	5,100	
8	Täckande av brist för år 1917 i expensanslaget för avdelningarna vid Frescati, <i>förslagsanslag</i> , högst	29,800	
9	Förstärkning av expensanslaget för avdelningarna vid Frescati, <i>förslagsanslag</i> , högst	29,800	66,200
10	Nordiska museet, <i>förslagsanslag</i> , högst		20,000
11	Kulturhistoriska museet i Lund, <i>förslagsanslag</i> , högst	5,000	
		253,488	256,488

		Extra anslag Kronor	Extra anslag Kronor
C. Kyrkliga ändamål.			
<i>Kleresistaten.</i>			
1	Ersättning för kostnader i samband med utbetalning av krigstidshjälp under år 1917 åt pensionberättigade änkor och barn efter delägare i prästerskapets änke- och pupillkassa, <i>förslagsanslag</i> , högst	1,625	
<i>Domkapitlens expeditioner.</i>			
2	Täckande av brist i domkapitlets i Karlstad expeditionskassa, <i>förslagsanslag</i> , högst	1,540	
3	Täckande av brist i domkapitlets i Luleå expeditionskassa m. m., <i>förslagsanslag</i> , högst	2,818	
		4,358	5,983
D. Akademier m. m.			
<i>Vetenskapsakademien.</i>			
1	Tryckning m. m. av vetenskapliga skrifter, utgivna av akademien, <i>reservationsanslag</i>	15,000	
<i>Meteorologiska centralanstalten.</i>			
2	Observatörerna vid rikets meteorologiska stationer m. m., <i>reservationsanslag</i>	850	
3	Meteorologiska observationer för den hydrografiska undersökningen av Sveriges färskvatten, <i>reservationsanslag</i>	850	
		1,700	
<i>Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien.</i>			
4	Konserverande av S:t Karins kyrkoruin i Visby, <i>reservationsanslag</i>	7,400	
5	Okade medel till akademiens utgifter för resekostnader för fornminnesvården, <i>förslagsanslag</i> , högst.....	9,000	
		16,400	33,100
E. Universitetet, den medicinska undervisningen m. m.			
<i>Lunds universitet.</i>			
1	Lokaler för historiska museet samt mynt- och medaljkabinettet, <i>reservationsanslag</i>	33,821	
2	Materiel m. m. för anatomisk-histologiska institutionen, <i>reservationsanslag</i>	3,000	

		Extra anslag Kronor	Extra anslag Kronor
3	Materiel m. m. för fysiologiska institutionen, <i>reservationsanslag</i>	1,500	
4	Materiel m. m. för medicinsk-kemiska institutionen, <i>reservationsanslag</i>	3,000	
5	Materiel m. m. för patologisk-anatomiska institutionen, <i>reservationsanslag</i>	3,500	
6	Materiel m. m. för astronomiska observatoriet, <i>reservationsanslag</i>	1,200	
7	Materiel m. m. för botaniska institutionens systematiska avdelning, <i>reservationsanslag</i>	4,400	
8	Materiel m. m. för botaniska institutionens fysiologiska avdelning, <i>reservationsanslag</i>	1,400	
9	Materiel m. m. för fysiska institutionen, <i>reservationsanslag</i>	1,500	
10	Materiel m. m. för geologisk-mineralogiska institutionen, <i>reservationsanslag</i>	1,800	
11	Materiel m. m. för kemiska institutionen, <i>reservationsanslag</i>	2,000	
12	Materiel m. m. för zoologiska institutionen, <i>reservationsanslag</i>	8,000	
13	Materiel m. m. för musikkapellet, <i>reservationsanslag</i>	85	
14	Materiel m. m. för inrättningen för gymnastik och fäktkonst, <i>reservationsanslag</i>	750	
15	Materiel m. m. för institutionen för ärfilighetsforskning, <i>reservationsanslag</i>	500	66,456
	<i>Serafimerlasarettet.</i>		
16	Täckande av brist för år 1916 i lasarettets räkenskaper, <i>förslagsanslag</i> , högst.....	98,520	
17	Täckande av brister för åren 1917 och 1918 i lasarettets räkenskaper, <i>förslagsanslag</i> , högst.....	468,097	566,617
	<i>Gemensamma universitetsändamål.</i>		
18	Kurser i skyddskoppypning, <i>reservationsanslag</i>		1,125
	<i>Farmaceutiska institutet.</i>		
19	Täckande av brist för år 1916 i institutets stat, <i>förslagsanslag</i> , högst	1,275	
20	Täckande av brist för år 1917 i institutets stat, <i>förslagsanslag</i> , högst	6,000	
21	Förstärkning av vissa anslagsposter i institutets stat, <i>förslagsanslag</i> , högst.....	6,000	13,275

		Extra anslag Kronor	Extra anslag Kronor
<i>Undervisningsanstalter för barnmorskor m. m.</i>			
22	Täckande av brist för år 1916 i allmänna barnbördshusets i Stockholm stat, <i>förslagsanslag</i> , högst.....	10,307	
23	Täckande av förskott för allmänna barnbördshusets i Stockholm verksamhet under år 1917, <i>förslagsanslag</i> , högst.....	61,895	719,675
		72,202	
F. Allmänna skolväsendet.			
<i>Det högre skolväsendet.</i>			
Högre lärarinneseminariet:			
1	Lokalhyra, kurs för husmödrar m. m., <i>förslagsanslag</i> , högst	9,775	
2	Täckande av brister för åren 1916 och 1917 i till hushållsskolan anvisade medel, <i>förslagsanslag</i> , högst ..	3,468	
3	Ytterligare medel till hushållsskolan, <i>förslagsanslag</i> , högst	5,660	18,903
Statens läroverk:			
4	Hyra för ämbetslokal åt läroverksöverstyrelsen, <i>förslagsanslag</i> , högst.....	4,000	
5	Täckande av brist för år 1917 i läroverksöverstyrelsens anslag till tillfällig adjunktion m. m., <i>förslagsanslag</i> , högst	4,500	
6	Förstärkning av läroverksöverstyrelsens anslag till tillfällig adjunktion m. m., <i>förslagsanslag</i> , högst	4,500	
7	Bidrag till bestridande av utgifter för allmänna läroverkens ljus- och vedkassa, <i>förslagsanslag</i>	150,000	
8	Täckande av brist i nya elementarskolans skolkassa vid 1917 års utgång, <i>förslagsanslag</i> , högst	3,227	
9	Förstärkning av nya elementarskolans skolkassa, <i>förslagsanslag</i> , högst	2,429	
10	Bidrag till bestridande av utgifter för nya elementarskolans skolkassa, <i>förslagsanslag</i>	5,500	174,156
Kommunala mellanskolor:			
11	Tillfällig löneförbättring åt vissa lärare vid kommunala mellanskolor, <i>förslagsanslag</i>	7,500	200,559
<i>Folkundervisningen.</i>			
Folkskolöverstyrelsen:			
12	Hyra för ämbetslokal, <i>förslagsanslag</i> , högst.....	4,000	
13	Täckande av brist för år 1916 i staten för folkskolöverstyrelsen, <i>förslagsanslag</i> , högst	5,551	

			Extra anslag Kronor	Extra anslag Kronor
14	Täckande av brist för år 1917 i staten för folkskolöverstyrelsen, <i>förslagsanslag</i> , högst	9,001	18,552	
	Folkskoleseminarier:			
15	Täckande av brist i folkskoleseminariernas stater, <i>förslagsanslag</i> , högst	90,000		
16	Studentkurser och parallellavdelningar vid vissa folkskoleseminarier m. m., <i>reservationsanslag</i>	19,570		
17	Inredning m. m. av de nya byggnaderna för folkskoleseminariet i Lund, <i>reservationsanslag</i>	65,000		
18	Ekonomibyggnad för folkskoleseminariet i Falun m. m., <i>reservationsanslag</i>	19,000		
19	Ålderstillägg för åren 1917 och 1918 åt övningskol-lärarinnan vid folkskoleseminariet i Umeå R. N. L. Gavelin, <i>förslagsanslag</i> , högst	300	193,870	
	Fortbildningskurser för lärare vid folkskolor och småskolor:			
20	Fortbildningskurser i allmänhet, <i>reservationsanslag</i>	11,300		
21	Särskilda fortbildningskurser i gymnastik, <i>reservationsanslag</i>	13,200		
22	Särskilda fortbildningskurser i skolträdgårdsskötsel, <i>reservationsanslag</i>	5,100		
23	Särskilda kurser i simning och livräddning, <i>reservationsanslag</i>	800	30,400	
	Folk- och småskolor:			
24	Svensk undervisning för svenska barn i utlandet, <i>förslagsanslag</i> , högst.....	5,400		
25	Sextonde allmänna svenska folkskollärarmötet i Göteborg, <i>förslagsanslag</i> , högst	6,000	11,400	
			254,222	454,781
	G. Abnormundervisningen.			
1	Täckande av brist för år 1916 i staten för institutet och förskolan för blinda å Tomteboda, <i>förslagsanslag</i> , högst		16,420	
2	Täckande av brist för år 1917 i staten för institutet och förskolan för blinda å Tomteboda, <i>förslagsanslag</i> , högst		35,000	
3	Förstärkning av ordinarie anslaget till institutet och förskolan för blinda å Tomteboda, <i>förslagsanslag</i> , högst		35,000	
4	Täckande av brist för år 1917 i staten för förskolan för blinda i Växjö, <i>förslagsanslag</i> , högst		5,000	
5	Förstärkning av ordinarie anslaget till förskolan för blinda i Växjö, <i>förslagsanslag</i> , högst		5,000	
6	Nybyggnad för hantverksskolan i Kristinehamn för blinda, <i>reservationsanslag</i>		200,000	
7	Täckande av brist för åren 1917 och 1918 i staten för den med drottning Sophias stiftelse förenade vårdanstalten för blinda dövstumma m. fl., <i>förslagsanslag</i> , högst		49,500	345,920

		Extra anslag Kronor	Extra anslag Kronor
H. Den tekniska undervisningen.			
1	Ytterligare kostnader för bränsle, lyshållning m. m. vid tekniska högskolan, <i>förslagsanslag</i> , högst	313,000	
2	Ytterligare utgifter för samlingar och laborationer vid tekniska högskolan, <i>förslagsanslag</i> , högst	17,500	
3	Resestipendier för lärare vid tekniska högskolan, <i>reservationsanslag</i>	1,800	
4	Täckande av brist vid 1917 års utgång i det i staten för Chalmers tekniska institut upptagna anslaget till uppvärmning m. m., <i>förslagsanslag</i> , högst	16,600	
5	Förstärkning av det i staten för Chalmers tekniska institut upptagna anslaget till uppvärmning m. m., <i>förslagsanslag</i> , högst	6,000	
6	Täckande av brister för åren 1916 och 1917 i tekniska skolans i Stockholm anslag till uppvärmning, <i>förslagsanslag</i> , högst	17,916	
7	Ränta å lån för uppehållande av tekniska skolans i Stockholm verksamhet, <i>förslagsanslag</i> , högst	550	
8	Förstärkning av tekniska skolans i Stockholm medel till uppvärmning, <i>förslagsanslag</i> , högst	15,000	
9	Täckande av brist för år 1916 i staten för tekniska elementarskolan i Örebro, <i>förslagsanslag</i> , högst	1,765	
10	Täckande av brister för åren 1917 och 1918 i staten för tekniska elementarskolan i Härnösand, <i>förslagsanslag</i> , högst	4,525	394,656
I. Åtgärder för fysisk utbildning.			
1	Täckande av brist för år 1916 i gymnastiska centralinstitutets anslag till ved, ljus m. m., <i>förslagsanslag</i> , högst	2,131	
2	Täckande av brist för år 1917 i gymnastiska centralinstitutets anslag till ved, ljus m. m., <i>förslagsanslag</i> , högst	11,766	
3	Förstärkning av gymnastiska centralinstitutets anslag till ved, ljus m. m., <i>förslagsanslag</i> , högst	11,750	
4	Täckande av under räkenskapsåret den 1 oktober 1916—den 30 september 1917 uppkommen brist i räkenskaperna för Stadion, <i>förslagsanslag</i> , högst	9,235	34,882
J. Understöd åt vetenskap, vitterhet och konst m. m.			
1	Rasbiologiska undersökningar, <i>förslagsanslag</i> , högst	3,500	
2	Förstärkning av reservationsanslaget till resestipendier samt läroböckers, tidskrifters och lärda verks utgivande, <i>förslagsanslag</i> , högst	25,000	28,500

		Extra anslag Kronor	Extra anslag Kronor
K. Diverse.			
1	Extra lönetillägg, <i>förslagsanslag</i>	5,000	
2	Tillfällig avlöningsförbättring för vissa vaktmästare m. fl., <i>förslagsanslag</i> ...	85,000	
3	Krigstidstillägg och krigstidshjälp, <i>förslagsanslag</i>	6,500,000	
4	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>förslagsanslag</i>	180,000	
5	Förstärkning av reservationsanslaget till extra utgifter, <i>förslagsanslag</i> , högt	9,000	
6	Täckande av vissa förskott, <i>förslagsanslag</i> , högt	377,020	7,156,020
Summa			9,432,405